

ارتباط تقویت سطح همکاری‌های راهبردی تهران و پکن به مقام‌های ایرانی این امکان را می‌دهد تا در مسیر سرمایه‌گذاری خارجی مورد نیاز برای مقابله با مشکلات اقتصادی و بهبود زیرساخت‌های داخلی به ضمانت قابل قبولی دست یابند، از سوی دیگر این همکاری راهبردی چین را قادر می‌سازد تا عرضه نفت پایدار از ایران را با قیمت نسبتاً مطلوب تضمین کند که به نفع استراتژی پکن برای تنوع بخشی به واردات انرژی برای تضمین امنیت انرژی داخلی خود خواهد بود. این چنین است که چین در سال‌های اخیر با وجود تحریم‌های فزاینده آمریکا علیه ایران یک مشتری استراتژیک و بالقوه برای صادرات انرژی ایران به شمار می‌رفته است و نه یک خریدار معمولی. چنان که به مهم‌ترین بازار صادراتی نفت ایران و یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری آن در سال‌های اخیر تبدیل شده است.

ابتکار «کمر بند و جاده»

علاوه بر تمرکز بازبزرگ آسیایی بر تقویت مناسبات تجاری، پکن می‌کوشد زیر سایه تقویت مناسبات خود با ایران، ابتکار «کمر بند و جاده» را در خاورمیانه در سطحی وسیع‌تر دنبال کند و از طریق گسترش حلقه متحدان و دوستان خود با استراتژی ایالات متحده برای متحد کردن هم‌پیمانانش علیه چین مقابله

نماید. این در حالی است که موقعیت سنتی ایران که از گذشته یکی از مسیرهای اصلی جاده ابریشم تاریخی به شمار می‌رفت، سبب شده تا پکن حساب ویژه‌ای روی ایران در احیای این جاده باز کند. امری که نشان می‌دهد کشورمان در این طرح یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین ارکان به شمار می‌آید و دولت‌مردان چین تلاش بسیاری برای بهره‌مندی از ظرفیت آن به جریان انداخته‌اند. در اشاره به اهمیت و وسعت ایده «یک کمر بند - یک جاده» همین بس که بسیاری از کشورها بویژه آمریکا نسبت به پیامدهای ژئوپلیتیکی این طرح ابراز نگرانی کرده‌اند و آن را «پروژه‌ای برای تسخیر جهان» نامیده‌اند.

مزیت بلوک بندی‌های جدید

پذیرش عضویت دائمی ایران در پیمان‌شانگهای نیز اقدام دیگری در روند رویارویی با سیاست‌های تک قطبی آمریکا بود و این واقعیت را به اثبات رساند که فارغ از تلاش‌ها و فشارهای این کشور، مرحله جدیدی از تعامل مثبت بین کشورهای منطقه بویژه میان ایران، چین و روسیه به وجود آمده است. این اقدام به تنهایی کافی بود تا معلوم شود بازارهای آسیایی برای فروش نفت ایران که کشورهای منطقه غرب به بهانه تحریم‌های آمریکا در خرید آن ناتوانی می‌کنند، کافی است و روابط استراتژیک بین کشورهای این پیمان، امکان‌های زیادی را در روند ایجاد نظم بین‌المللی جدید مبتنی بر هم‌زیستی و تعامل منطقه‌ای و بین‌المللی و دوری از سیاست‌های تک قطبی و یکجانبه‌گراییانه آمریکا فراهم خواهد کرد. چنان که این کشور را ناگزیر می‌سازد نظم چندقطبی حاکم بر جهان را که تصمیم‌گیرندگان آمریکایی با وجود موضع‌گیری‌های رسمی خود در تأیید آن، عملاً از پذیرش آن سر باز زده بودند، بپذیرد. در حقیقت عضویت کامل ایران در «شانگهای» نشان داد که اعضای این پیمان منطقه‌ای تا چه اندازه نسبت به مزیت‌های قابل ملاحظه بلوک بندی‌های جدید و پایان جهان تک قطبی در صحنه بین‌الملل و قوف دارند و دیگر قرار نیست تنها منافع آمریکا باشد که در مناسبات بین‌المللی ارجح دانسته شود.

نمایش قدرت

در همین چهارچوب تاکنون برخی همکاری‌های مهم و مؤثر دو جانبه در مثلث ایران، روسیه و چین در روند مواجهه با سناریوهای متعدد آمریکا و غرب به جریان افتاده است. از همکاری‌های سیاسی و میدانی در جنگ سوریه گرفته تا همکاری‌های

پذیرش
عضویت دائمی
ایران در پیمان
شانگهای نیز
اقدام دیگری در
روند رویارویی
با سیاست‌های
تک قطبی
آمریکا بود و این
واقعیت را به
اثبات رساند که
فارغ از تلاش‌ها
و فشارهای این
کشور، مرحله
جدیدی از
تعامل مثبت
بین کشورهای
منطقه بویژه
میان ایران
به وجود آمده
است